

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig
Salisburgi, 1693

31. De Excessibus Prælatorum & Subditorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

communem errorem: quia auctoritas Ecclesiastica, & generaliter humana tantum supplet defectus requisitorum ex jure humano dependentium, qualia requisita statuere aut tollere in ipso est potestate. arg. text. in l. Barbarius. 3. ff. de Officio prae. ibi: verum puto nihil eorum reprobari, cum populus Romanus etiam seruo potuisset decernere hanc potestatem. secus ergo, ubi non potuisset decernere, ut circa defectum juris naturalis aut divini. Vid. etiam dicta superius de Presby. non baptiz. n. 3. & 4.

TITULUS XXIX.

De Clerico per saltum promotio.

Per saltum promotus dicitur, qui omisso Ordine medio ad superiorem ascendit, v. g. qui omisso Diaconatu ordinatus est Presbyter.

Quamvis autem aliqui existiment, taliter promotum esse absolute irregularem, magis tamen inter DD. convenit, esse tantum ipso jure suspensum, & quidem solummodo quoad illum Ordinem per saltum susceptum, & irregularem tunc primum, si in hoc Ordine suscepto, vel in illo, quem suscipere omisit. ministraverit, sicut tradit Barbosa in Collect. DD. ad c. unic. hoc tit.

Præterea hodie ex Concilio Trid. sess. 23. de Reform. c. 14. in fine. concessum est Episcopis, ut cum promotis per saltum dispensare possint, nisi, ut præmissum ministraverint, adeoque insuper irregulares facti sint, quo casu Episcopi non aliter dispensare poterunt, quam si delictum suscepta per saltum Ordinationis occultum fuerit, juxta Trident. sess. 24. de Refor. c. 6.

TITULUS XXX.

De Eo, qui Ordinem furtive suscepit.

Ordines furtive suscipere dicitur, qui absque consensu Episcopi in numerum ordinandorum se ingerit, veluti si subterfugerit examen, & nihilominus in ordinatione comparuerit, vel eadem die præter minores Ordines etiam Subdiaconatum, vel duos sacros Ordines acceperit.

Pœna hujus delicti est, quod taliter ordinatus non habeat executionem Ordinis furtive suscepti, & insuper inhabilis reddatur ad superiores Ordines suscipiendos.

Competit tamen Episcopo dispensatio in duobus casibus 1. Si furtiva Ordinum susceptio non prius fuerit ab ordinante sub excommunicatione prohibita, 2. Si ordinatus Monasterium ingrediatur, & ibi aliquamdiu laudabiliter vivat, quo posteriori casu non tantum Episcopo, sed etiam Abbati dispensare conditur. Text. & DD. communiter in c. 1. 2. & 3. h. t.

Admittitur quoque in c. 2. h. t. consuetudo, si qua sit, ut eadem die minores Ordines cum Subdiaconatu suscipiantur, idque per Concilium Trid. sess. 23. de Ref. c. 11. annale interstitium requirens non fuisse correctum, sive tali consuetudini derogatum, docent multi graves DD. cum Barb. in Collect. ad d. c. 2. h. t. n. 2. 66.

TITULUS XXXI.

De Excessibus Prælatorum & Subditorum.

SUMMARIUM.

1. Prælati prohibentur exactiones iniquæ.

000 000 3

2. Epi-

2. Episcopus non potest eximere Ecclesias inferioribus Prælati subjectas, nec dividere Episcopatum vel unire: bene tamen Ecclesias inferiores.
3. Inferiores Episcopo non possunt cognoscere de causa matrimoniali & similibus.
4. Privati sine superioris licentiâ non possunt erigere collegia.
5. Pœna negantis Jus superioris contra suum juramentum est depositio.
6. Prohibentur Episcopis gravamina Religiosorum.

Cum excessus dicantur, quoties Prælati vel subditi aliquid contra leges committunt, & qui omnes excessus enarrare vellet, pœnæ omnes materias præcedentium & subsequentium titulorum afferre, deberet, idè ad evitandam hanc superfluum prolixitatem quædam tantum, quæ in *h. t.* notabiliora ponuntur, referemus: reliqua verò in alijs titulis legi poterunt.

- I. Igitur prohibetur, in *c. 1. h. t.* ne Prælati gravent subditos iniquis exactionibus, qua de re dictum est, in *Lib. III. in tit. de Censibus*. II. Non potest Episcopus Ecclesias inferioribus Prælati subditas ab eorum jurisdictione eripere. *c. 2. h. t.* III. Superior non debet aliquid imperare inferiori contra privilegium ejus, nec inferior tenetur parere, nec excommunicatio contra privilegium lata obligat. *c. 5. & 7. hoc tit.* IV. Episcopatus unire, vel dividere nemo potest præter summum Pontificem, & inferiores Ecclesias præter Episcopum & Episcopalem jurisdictionem habentem *cap. sicut. 8. h. t.* V. cognoscere de causa matrimoniali, item poenitentias publicas, vel indulgentias concedere pertinet tantum ad Episcopum, non ad inferiorem, nisi ex jure speciali, v. g. privilegii vel præscriptionis id sibi competere, probare possit. *c. accedentibus. 12. h. t.* VI. privati homines non possunt erigere Collegium, nec sibi constituere sigillum, aliaque jura Collegiorum attribuere sine licentiâ superioris. *c. dilectæ. 14. h. t.* VII. qui

contra juramentum seu homagium Prælati præstitum negat ipsum dominum suum, vel de ipso conqueritur coram Judice seculari, deponi debet. *c. ex arum. 15. h. t.* VIII. denique prohibetur Episcopis, alijsque Monasteriis aut personis religiosis gravamina inferant, eorû jura, & redditus diminuendo, certum numerum Religiosorum, Sacerdotum, & Laicorum ibidem taxando. *c. 16. & 17. h. t.*

TITULUS XXXII.

De novi Operis Nuntiatione.

SUMMARIUM.

1. Ecclesia non debet in præjudicium alterius Ecclesie edificari, nisi ex justa causa.
2. Novi operis nuntiatio contra ædificationem Ecclesie in præjudicium, & qualiter fiat?
3. Novi operis nuntiatio quis sit effectus?
4. Edificanti quale remedium deus contra se habet?
5. Edificij inhibitiio potest aliquando rixari in cautione.
6. Edificare licet cuiuslibet in sua prædicta. sed in 3. casibus.

Inter alia requisita Ecclesie ædificandæ numeratur, ne in præjudicium alterius Ecclesie ædificetur, cui minimum nocere possit, vel ob ædificij coherentiam, vel occupando illius fundum, intervencendo jurisdictionem, oblationes &c. *c. 1. & 2. h. t.* nisi id fiat causa cognita permittente Episcopo, v. g. ob numerositatem populi, vel amplitudinem parochiæ; vel aliam rationem. *Trid. sess. 21. de Ref. c. 4. & c. 10. de Eccles. ass. Barb. Jur. Eccles. lib. 2. c. 2. n. 6. & diximus in Man. Pat. c. 2. n. 2.*

Etenim sicut in Jure Civili & rebus profanis, si quis in alterius præjudicium novam fabricam molitur, nuntiatio illi potest fieri.